

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSBODROG-VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., negyedévre 3 kor.
Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. MAYER NÁNDOR.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt,”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

A volt Zombori Kereskedelmi és Iparbank.*)

Vagy hogy lehet könnyen meggazdagodni.

Körülbelül három éve annak, hogy a Zombori Kereskedelmi és Iparbank megbukott, s még most is minden nap hallani szitkozódást és jajveszékést. Az igazgatósági tagok, *kiknek birtokát még most is nyomja a betáblázott 400.000 korona*, nem tudják, mely napon kerülnek az utcára hajlék nélkül, nincsen nyugodt éjjelük, pedig többjének egyáltalában nincs része a Zombori Kereskedelmi és Iparbank bukásában. A részvényesek rossz igazgatás folytán *elvesztették összes pénzüket*. Akik nem is voltak érdekelve a bank bukásában, kik sem igazgatósági tagok, sem részvényesek nem voltak, részvétellel kérdezik a volt igazgatósági tagokat és a részvényeseket, miért tűrték évtizedeken át, hogy néhány ember lelkiismeretlenül kezelje a vagyont, mely nem volt az *ő örökségük*, hanem mindnyájuk vagyona.

Miután eddig egy lap sem foglalkozott részletesen ez ügyről, melyben érdekelve vannak többé-kevésbé az összes zombori polgárok s mely nem magán, hanem közügy, a „Nase Kólo” magára vállalta a feladatot, hogy a megszerzett hiteles adatok alapján nyilvánosságra hozza azokat a szabálytalanságokat, melyek az utolsó két-három évtized alatt a Zombori Kereskedelmi és Iparbankban történtek. A „Nase Kólo” nem lesz részrehajló és alkalmat fog szolgáltatni a főbűnösöknek is, hogy a nyilvánosság előtt tisztázzák magukat és készséggel fogja majd hibáját beismereni, ha illetők tárgyi bizonyítékokkal igazolják ártatlanságukat.

Mielőtt belefognánk a bizonyítási eljárásba, szükségesnek tartjuk felhozni a Zombori Kereskedelmi és Iparbank bukásának előtörténetét.

A Zombori Kereskedelmi és Iparbank a Zombori Takarékpénztárral körülbelül egy időben létesült. Ma, mint ismeretes, a Zombori Takarékpénztár első rangú pénzügyi nemcsak Zomborban, hanem mondhatni, az egész országban. Több mint 30 év előtt nemcsak Zomborban, hanem a környéken is csak e két pénzügyi létezés. Az ily kedvező pénzügyi körülmények között foglal helyet, a Zombori Kereskedelmi

*) A „Nase Kólo” c. laptársunkból vesszük át a cikket, melynek érdekességére eleve is felhívjuk olvasóink figyelmét.

és Iparbank pedig ma likvidál; már a halottak közé számíttatik.

Hol keressük a Zombori Kereskedelmi és Iparbank bukásának okát?

E kérdésre magyarázatot találhatunk: 1. *A kezelés lelkiismeretlenségében*; 2. *azon tényben, hogy a bank igazgatóságában úgyszólván dinasztikus rendszer uralkodott.*

Szilárdan meg vagyunk győződve, hogy a bank alapítói nem terheli a felelősség; ők a legjobb szándékkal alapították meg a Zombori Kereskedelmi és Iparbankot. Azt gondolták, hogy a bank természetes és szabályszerű fejlődésében el fogja érni a magaslatot, mely abban az időben vagyonához képest várható volt.

De évek folyamán az alapítók más elfoglaltságuk miatt nem voltak képesek tervüket keresztül vinni: egyeseket a halál gátolt meg, mások meg egyéb okból képtelenek voltak üdvösen befolyt a bank fejlődésébe s végül oly igazgatóság jött, melynek csak magán érdekei lebegtek szeméi előtt, a közügy: a Zombori Kereskedelmi és Iparbank fejlesztése háttérbe szorult.

Az utóbbi 25—30 év alatt a Zombori Kereskedelmi és Iparbank igazgatósága valódi **romlott társaság** volt. A zombori Kereskedelmi és Iparbank egykori elnöke mindig azon volt, hogy az igazgatóságba olyanok választassanak, kik a feketére is rá fogják mondani, hogy cselekedett, az igazgatóságból kídobattott. Az igazgatóságba olyanokat választott, kik sem tudásuk, sem készségük folytán nem voltak méltók, hogy egy pénzügyi élén álljanak.

A bank akkori elnöke szándékosan gyűjtötte az igazgatóságba legkézületlenebb és az alázatra kész embereket, mert csak ilyenekkel vihette keresztül mindig azt, amit ő akart. Az igazgatóságban csupa apa, fiú, testvér, sógor, vő, ipa, koma stb. volt s ha valamelyik függetlenebb igazgatósági tag valami jót, megfelelő és hasznosat keresztülvinni óhajtott, az apák, fiúk, testvérek, vők, sógorok, ipák, komák stb. társasága mindig leszavazta. A sok szomorú, mondhatni neveltséges eset közül felhozunk egyet. Sehol a világon nincsen eset rá, hogy az igazgatóság és a felülvizsgáló bizottság elnökei rokonok legyenek, a Zombori Kereskedelmi és Iparbank kivétel volt. Itt az igazgatósági elnök ipa, a felülvizsgáló bizottság elnöke pedig az ő veje, vagy pedig az igazgatósági elnök: sógora a felülvizsgáló bizottságnak az elnöke. Nem gon-

dolták, hogy ezt a kereskedelmi törvény is tiltja némileg!

A fentiekből felmerül a kérdés, hol van a közgyűlés? Az igazgatóság és a felülvizsgáló bizottság felelősek a közgyűlésnek, azaz a részvényeseknek. Ha a részvényeseknek minderről volt tudomásuk, miért nem akadályozták meg a közgyűléseken?

Elismerjük, hogy mindezt a közgyűléseken rendezni kellett volna, de nyilvánvaló volt, hogy a bank egyesek kezébe került, ezek előtt pedig csak „énjük” és „családjuk” érdeke lebegett. Lehetett indítványozni akármit, az elnök a részvényekkel való üzérkedésével mindig többséget hozott össze magának, amely vakon engedelmeskedett neki. Volt eset, hogy még az *elnök szolgálói* is szavaztak, nem említve a bank hivatalnokainak vak engedelmségét a szavazásnál, kik a közgyűlés előtt mindig rendelkeztek tekintélyes számú részvényt, amelyek nem voltak az illető hivatalnokok birtokai. Ily módon összetoborzott többség megakadályozott minden homoly és hasznos munkát, ellenben előmozdította az elnök önző munkásságát.

A bank likvidálása előtt körülbelül 10 évvel egy helybeli szerb ügyvéd és részvényes, ki, miután több éven át meggyőződött, mi folyik a Zombori Kereskedelmi és Iparbankban s aki kiábrándult az elnök taktikája folytán, a bank közgyűlésén megtámadta annak munkásságát, kimutatván a szabálytalanságokat. Mire a bank „hivatalos szónoka”, az ismert beszédes zombori könyvkereskedő válaszolt (Karakasevics). Ekkor került napfényre legjobban az elnöknek a részvényekkel való üzérkedése. Két indítvány volt. Az egyiket feltette független, szabad részvényes a bank munkálkodása ellen, a másikat az említett „hivatalos szónok”. Szavazni kellett. S hogy ütött ki a szavazás? A független és szabad részvényes mellett csak még ketten szavaztak; 20—25 szavazattal ellenben az egész hivatalos apparátus és a stréberek a „hivatalos szónok” indítványára szavaztak. Lehetett-e itt komoly és lelkiismeretes munka, ahol a közgyűlés előtt az elnök kreaturái közé részvényeket oszt szét, kik ezáltal rabjaivá lesznek?

E közgyűlés nem maradhatott következmények nélkül. Közvetlenül e közgyűlés után észlelni lehetett, hogy felső nyomás folytán a bank hivatalnokai, az elnök stréberei és kreaturái miként vannak elkeseredve e szabad és független részvényessel szemben, hogyan és mily okok alapján mert ő

kételkedni a Zombori Kereskedelmi és Iparbank kifogástalan eljárásában, mikor annak élén oly szilárd jellem áll, mint amilyen Dr. Pavlovits Simon.

A következő számban az exportmalom részvényeivel való üzérkedésről fogunk szólni.

Politika.

Mig a képviselőházban megindult a felirati vita, mely egy kis élénkséget hoz a politikai életbe, addig itt lent a megyékben és városokban politikai szélcsend állott be. Legfeljebb Zomborban nem tudnak megbarátkozni a mungók azzal, hogy Konyovicsnak kérészkolt mandátumát a Fernbach-párt megpeticionálta. Mindenféle képtelen hírekkel árasztják el a várost. Egyszer azt híresztelik, hogy a petíciót visszavonták, máskor azt a hirt terjesztik, hogy alaki hibák miatt a Curia visszautasította. Legközelebb már azt is híresztelik, mert Zomborban minden hirre akad balek elhívó, hogy Mérő Ignác meghívja Vojnich főispánt és Hauke polgármestert barátságos vacsorára. Mindezen hírek közül egy szó sem igaz.

Igaz azonban az, hogy némely hivatalfőnök ellen, kik visszaéltek hivatalos hatalmukkal, bünyenyítő feljelentést fog a párt tenni, melyre az adatok szépen gyűlnek. Egy pár notórius firma ellen már is folyik a vizsgálat. Ezek vagy mások helyett szavaztak le, vagy pláne olyan is van köztük, aki kétszer is leszavazott.

Városunk lakosságának azon része is, akik Konyovics mellett buzgólkodtak, kezdenek kiábrándulni, mert azokat az óriási, kilátásba helyezett, a város érdekeit, úgy szellemi, mint anyagi előhaladását előmozdító törekvéseket még csirájában sem látják.

*

Mérő Ignác és társai által beadott petíciót a Curia elfogadta. Az ezzel szemben felhozott állítások mind alaptalan híresztelések, miknek főcélja csakis a közvélemény félrevezetése. A kételkedők megnyugtatóására és aggályaik eloszlatására felhozhatjuk, hogy a képviselőház f. évi július 11-én, hétfőn tartott ülésében a ház igazoló bizottsága által bejelentett jelentésben *Konyovics Dávid szintén a nem igazolt képviselők közt szerepel*, mivel az ellene beadott petíciót a királyi Curia elfogadta.

HIREK.

Jászóújfalu. Hazánkra haragudhat a végzet, mert egymásután küldi iszonyatos katasztrófáit szerencsétlen országunkra. A húsvét hétfőjén történt ököritői katasztrófa közel 300 emberáldozatával, a krassószörényi árvíz koldusbotra juttatott számtalan falujával, a hegyaljai esőzések teljesen tönkrevetett szőlőtermésével mintegy befejeződnek Jászóújfalu pusztulásával. Péter és Pál napján történt Jászóújfalu az iszonyatos szerencsétlenség. A templomból kijövő ünneplő népet a vihar felverte portengerből felcsapkodó lángoszlopok halálra ijesztik. Az elébb még Isten dicsőségét hirdető harang, félelmesen meg-megkonduva hirdeti a közeledő szerencsétlenséget. A nép elvakulva a portól és elkábítva a fényes tűzoszlopoktól eszeveszetten rohan saját háza felé. A megijedt, lélekjelenlétét elveszített nép között az egyedüli ember a plébános, Zsilinszky János, aki nyugodtságát megtartva tanácsolja hűveinek, hogy betegeiket, a gyermekeket és a gyámoltalan öregeket a plébánia bolthajtásos épületébe szállítsák. S mikor már bentvannak az önmagukkal tehetetlenek a plébánia épületében, tüzet fog a plébánia tetőzete is. A lehulló zsarátnok elzárja a bemenetet és a bentlévőket

a forrásig, a zaj és lárma félholtra ijeszti. Most újból kiválik a tömegből Jászóújfalu plébánosa s bentrekedt tehetetleneket kimentti társainak, a szomszéd falvak plébánosainak segítségével. Tüzet fog közben a templom is és lángnyelvek törnek elő a torony ablakából. Dámits József, pányi plébános berohan az égő templomba, pár perc múlva megjelenik újból az ajtóban kezében hozva a megmentett oltári szentséget. Alig lép ki az ajtóból, lezuhan irtózatossággal a torony harangja és bedől a templom tetőzete is. Tovább folynak a mentési munkálatok, megjelennek a szomszéd községek is, de a tűz eloltása a nagy szélvihar miatt lehetetlen. Leégett majdnem az egész falu füstölő romjaiban csakis a házak és csűrök csupasz falai meredeznek az ég felé. Koldusbotra jut mindenki egy-két gyermek gondatlan játéka miatt s a szerencsétlenségben megsebesült a jó pásztor, a népert magát feláldozó Zsilinszky János is. Ott találták meg hűvei az egyik ház füsttől megfeketedett falai mellett. Egy égő gerenda által megsebesítve, fájdalomtól eltorzult arccal feküdt tehetetlenül a magát is feláldozó ember, akinek köszönhető, hogy a tűzvész még több emberáldozatot nem követelt. Szomorú ünnep lesz az abauj-megyei Jászóújfalu örök időikig Péter és Pál napja. Gyászolni fognak ott ez ünnep napján mindig, mert nincs az egész faluban senki sem, akinek siratni valója nem lenne. És minden ünnep alkalmával meg fognak emlékezni a derék plébánosról, kinek önfeláldozását nem méltathatja elegendő szóval emberfia. Minden magasztalásnál nagyobb és magasztosabb lesz azon dicséret, melyben az általa megmentett, még most kicsiny gyermekek fogják részesíteni későbbi évtizedek múlva, mikor megemlékezően a Péter és Pál szerencsétlenségéről, mondani fogják. „Volt egyszer egy plébánosunk, Zsilinszkynek hívták.“

Tekeverseny a függetlenségi körben.

A vasárnap megtartott tekeversenyen az első díjat, egy ezüst gyümölcsstartót Mátyás, a II. díjat, egy remekbe készült kis boros hordót Varga Nándor, a III. díjat, ezüst hamutartót Weigandt Lőrinc, a IV. díjat, egy igen szép papírnehezéket Guth Ottó nyerte el. A tekeverseny egész nap a legjobb hangulat mellett folyt. A nyereménytárgyak közt feltűnést keltett a II. díj, mely Federer András helybeli kádármester igazán gyönyörű munkája és a IV. díj, mely bronzból készült alakot ábrázol abban a pillanatban, amint a golyót elhajítani igyekszik.

A zombori mentőügy rendezése. Városunk területén az életmentést és a rögtönös segélynyújtást eddig a zombori önkéntes tűzoltóság keretén belül alakult mentőkülönítmény teljesítette. Ennek a végleges rendezése céljából a város polgármestere a napokban anketét hívott egybe, melyen a rendőrfőkapitány, a városi főmérnök, Latinovits tanácsnok, a városi tisztifőorvos, az orvosegylet kiküldöttje és az önkéntes tűzoltótestület kiküldöttjei vettek részt. Az önkéntes tűzoltótestület hajlandó a jövőben is a mentést végezni, azonban tűzrendészeti szempontból ezt bizonyos feltételekhez kötötte. A megbeszélés során egy alapszabály-tervezetet dolgoztak ki, melyet legközelebb a városi közgyűlés elé fognak terjeszteni a tűzoltóság által felelősséget vállalókkal együtt.

Fiatal korú bűnösök. Sztankovics főmérnök pincéjéből a múlt héten ismeretlen tettesek több üveg bort, 3 üveg konyakot, 2 üveg pálinkát loptak ki. A rendőrség vasárnap fogta el a tetteseket, amint az állomásmenti fenyesben játszadovva a fővényen élvezték a lopott italokat. A tettesek közül Kulits Ferencet javító intézetbe viszik; Kulits Ferenc apja régebbi idő óta Amerikában van, édes anyja pedig nem is akar tudni fiáról. A másik bűnös Vidákovich Kálmán. Vitéz-utcában lakó mészáros fia, kit a rendőrök átadták szüleinek. A fiatal bűnösök a pince ablakán bemászva követték el a lopást.

Művészestély. Dobos László a Királyszínház tagja egy-két napra terjedő művészestélyt fog rendezni a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének bácsmezei választmánya javára a Vadászúrt kerthelyiségében, amelyen a Király- és Magyarzínház elsőrendű tagjai vesznek részt. Az estély idejéről és programjáról legközelebbi számunkban hozunk referátát.

Honvédeink gyakorlata. A honvédegyalozred zomborban állomásozó zászlóaljja f. hó 26-án Szabadkára utazik, hogy a Tompa és Kelebia közt teendő gyakorlaton résztvegyen. A gyakorlatok ideje alatt, melyek 8 napig fognak tartani, honvédeink Szabadkán lesznek elszállásolva.

Egyházmegyei hírek. Dr. Kanyó Gyulát az érseki hatóság városunkból Újvidékre helyezte át, helyébe Budanovich Lajos jön Újvidékről. Városunk szülöttét, Svarka Ferenc ujmisést Ludaspusztára diszponálta a kalocsai hatóság.

Baromfitenyésztés a temetőben. A r. kath. nagy temetőben egy idő óta igazi csirke-tenyésztő telep alakult. A temetőcsész úgy gondolkozik, hogy a temető nemcsak a halottak, hanem az élők részére is van rendelve. E fel-fogását azzal iparkodik bizonyítani, hogy a baromfitenyésztők szempontjából igazán irigylésre méltó telepen nevel csirkéket. Semmi kifogásunk nem lenne a „groblyár“ úr eme praktikus érzéke ellen, ha a csirke nem rontaná a nagy gonddal ápolat sirokat és azok környékét. Azt talán joggal elvárhatják a sirok tulajdonosai, hogy ha már sironkint 10 koronát fizetnek a zok rendben tartásáért, akkor legalább a temetőcsész csirkéi ne kapargálják szét a nagy fáradsággal ültetett növényzetet. Úgy tudjuk, hogy egy év előtt a csirketartást a „groblyár“ úrnak eltiltották. Ezért és a fent említett oknál fogva is ajánljuk e csirke-tenyésztést annak a figyelmébe, aki még nem is oly rég túlnagy buzgalommal látogatta a temetőt.

Leányszöktetés. Radanov Kósza, Hosszu utcában lakó legény, aki Müller Vilmos szabó műhelyében dolgozott, megunt a legényéletet s szombaton feleségül kérte a szomszédban lakó szép Péit Krisztinát. A leány szülei nem voltak hajlandók a házasságba beleegyezni. Kedden délután, a gör. kel. vallásuk Péter és Pál ünnepén Radanov Kósza megszöktette szive választottját s állítólag Vinkovcra vitte rokonaihoz.

Zanatlijska Zadruga (A szerb iparos társaság) kedden este, a gör. keletiek Péter és Pál napján a szerb polgári dalárda közreműködésével a Csitaonica összes helyiségeiben táncos egybekötött összejövetelt rendezett, mely alkalommal 160 terítékű vacsora is volt. A fényes műsor ismét gyarapította dalárda hírnevét. A nagyszámu előkelő társaság kora hajnali órákig maradt együtt.

A csatorna halottja. Bodor István a vizmesteri iskola végzett növendéke, aki a helybeli folyammérnökségnél volt szolgálat-tételre beosztva, hétfőn reggel fürdés közben a vízbe fulladt. A 28 éves zentai illetőségű nőtlen, törekvő ember holttestét a mentők a kórházba szállították, ahonnan tegnap helyezték örök nyugalomra.

Új tanár. Hetteszheim Ernő, aki most tette le a budapesti tudományegyetemen tanári szakvizsgáját, az ősztől kezdve mint próbaéves tanár a helybeli városi felső kereskedelmi iskolában fog tanítani francia és német nyelvet.

Szerencsés megmenekülés a szerencsétlenségéből. Havel Jenő orvosai járásbíró könnyen végzetessé válható balesetnek lehetett volna áldozata. Orsováról Zomborba igyekezett rokonaihoz, hogy a nyári vakációt körükben töltsse. Orsovától Zimonyig hajón utazott, Zimonytól éjjeli 2 órakor, nagy esőben szállottak ki a hajóból s Havel Jenő a rosszul kivilágitott lejárón megcsusza a hajószályok közé esett. A nagy lárma odaérkezett hajóskapitány utána ugrott, s szerencsésen kimentette a már-már fuldokló járásbíró.

Orvoshelyettesítés. Dr. Poppovits István városi főorvos régóta súlyos beteg s legutóbb a városi közgyűlés hosszú időre szabadságot adott. Hogy a város közegészségügye a felelősség nélküli ellátásban hiányt ne szenvedjen, a város tanácsa a főorvosi teendőket ellátásával dr. Huber József kerületi orvost bízta meg, míg a kerületi orvosi teendőket dr. Wolheim József tanyai orvosra ruházta. Dr. Danninger Ádám továbbra is a kórház és szegényház orvosa marad.

Kiállítás Szegeden. Szegeden mozgalom indult meg, hogy 1914-ben nemzetközi kiállítást rendezzenek. Ugyanekkor akarják leleplezni a király lovásszobrát, melyre 100.000 koronát szavaztak meg.

Tolvaj cigánygyerekek. Névrokonainak méltó utódai Kolompár Sándor zombori és Kolompár János őrszállási cigánygyerekek. A 14—15 éves fiúk Zomborban 10 pár cipőt, 1 arany óraláncot, 1 arany szemüvegláncot, sok ruhaneműt löpködtek össze Ambrozovits Emilia, Szakács Lajos, Husvéth István, Schäffer Ferenc és mások lakásaiból s Őrszállás felé igyekeztek. A derék rendőrök azonban megcsípték őket egészen a rancsevói határban. Kedd déli óta a rendőrség zárkáiban pihenik ki fáradságukat, kik közül K. Sándor a társára fogja a tolvajlást. K. János, akinek arcvonásai tényleg elvetemültségre engednek következtetni, részegségével mentegetődik. Ő tempóra, ő mores!

Vasuti terv Bácska és Szlavonia között. A nagy pénzáldozatok árán kiépített Hegyes—Feketehegy—Palánka h. é. vasut mindeztideig a befektetést nem kamatoztatta. Most lenne rá alkalom, hogy jövedelmezőségét emelhesse. Gombosnál az államvasutak részére ugyanis hidat építenek és így a vasuti kompátjárók feleslegessé válnak. Az a terv merült fel, hogy az így feleslegessé váló vasuti kompok Palánkán legyenek működésben és lloktól, az India Vinkovcei vonalig egy szárny vasut építtessék ki, ezáltal nemcsak az egész Bácskának ipara és kereskedelme lendülne fel, de a legrövidebb utat nyernék a Szerémségbe.

Jegyzőválasztás. Hódságon múlt hó 30-án Nopper Ferenc eddigi segédjegyzőt választották meg jegyzővé, aki már 20 éve szolgálja a községet.

Új csendőrfőhadnagy. A közszeretnek és becsülésnek örvendő Argay Ferenc helyére, kit a honvédelmi minisztérium legénységi oktató tisztül Szegedre helyezett át, Szentléleki Hajdó Márton főhadnagy helyeztetett át Zentára.

Aratók figyelmébe. A vasutak igazgatósága figyelmezteti a gazdaközönséget, hogy a gabonakereszteket a pályatengelytől a kellő távolságba helyezték el s az összerakott keresztek előtt néhány barázdát szántsanak, mert aki a rendszabályokat figyelmén kívül hagyja, az viselni tartozik az esetleg előforduló károk következményeit is.

Két évi katonai szolgálat. Az új véderő javaslat a kiszívagott hírek szerint a két évi katonai szolgálati időt fogja kimondani. A javaslat lényeges változásokat tartalmaz az önkéntesek tisztí vizsgáira nézve is. Eddig a vizsgakényszer folytán minden önkéntes kénytelen volt vizsgázni és így a tartalékos tisztek száma tulságosan felszaporodott. Az új javaslat kimondja, hogy ezután a vizsgálat letétele nem kötelező és csak az teheti le, aki a vizsgabizottság véleménye szerint kiváló katonai képességekkel rendelkezik.

A zombori összmunkásság f. hó 10-én igen sikerült mulatságot rendezett, melyről jövő számunkban hozzuk tudósításunkat.

Zenta városának önálló törvényhatósági joggal való felruházása gyorsan halad a megvalósulás felé. A város ez iránti kérvényét az országgyűlés kérvényi bizottsága soron kívül fogja tárgyalni.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Dr. Zákó István zentai kir. közjegyzőt saját kérelmére Pancsovára helyezte át.

Halálozás. Koch Bernát, a bácstopolyai takarékpénztár vezérigazgatója folyó hó 5-én Budapesten elhunyt.

A névmagyarosítás reformja. A belügyminiszter legközelebb rendeletet bocsát ki, melynek a célja, hogy a névmagyarosítást egyszerűbbé és költségmentessé tegye. Eddig koronás bélyeget kellett a kérvényre ragasztania folyamodónak s keresztlevelét, erkölcsi és illetőségi bizonyítványát kellett mellékelnie. Hogy a névmagyarosítást megkönnyítsék, a miniszter úgy akar intézkedni, hogy teljesen költség nélkül való legyen s a keresztlevelén kívül más okmányt ne kelljen mellékelni. A kérvényező erkölcsi életéről és illetőségéről majd hivatalosan szereznek információt.

A rendőrség államosítása Már Andrassy Gyula gróf belügyminiszter készítette el az erre vonatkozó törvénytervezetet, amelyet Khuen-Héderváry gróf némi átdolgozás után be fog terjeszteni a képviselőház elé. A tervezet legközelebb a nyilvánosság elé kerül. A tervezet szerint külön rendőrmisztériumot vagy országos rendőrfőnöki állást kreálnak. Az ország rendőrkerületekre fog oszlani s mindegyik kerület élén lesz egy vezető. A vidéki rendőrségek használható rendőrtisztviselőit átveszi az állam, egyébként a kvalifikációs törvényt fogják érvényesíteni.

Az alkohol áldozata. A szabadkai új városközség építésénél Albert Antal nevű kömives az állványokról lezuhant s zúzódásai következtében rögtön meghalt. A szerencsétlen, aki már egyszer lebukott az állványról és már egy ízben össze is égett, hétfőn reggel az átmulatott éjszaka után mámoros fővel indult dolgozni s ennek következtében történt a katasztrófa. Ime az alkohol legújabb áldozata! Bizonyára nem történt volna szerencsétlenség, ha kevesebb szeszt fogyasztott volna el Albert Antal.

Kivándorlás megyéinkből. Bácsbodrogvármegye területéről az elmúlt hónap folyamán 304 egyén vándorolt ki és pedig: Amerikába 204, Szerbiába 47, Németországba 13, Angliába 1, Európa különböző államaiba 17, Romániába 5, Bulgáriába 6, közelebről meg nem nevezett helyre 1.

Népiünnepélyt rendez a szilágyi-r. kath. köri dalárda f. hó 17-én vasárnap a plébánia templomban felállítandó orgona javára. Szinre kerül ez alkalommal „Liliumfi“ c. eredeti vigjáték Kováts I. tanító szakavatott rendezésében. A műsor után táncz, tekeverseny, lepényevés etc.

Zongorát tanulni óhajtok jelentkezhetnek a függetlenségi körben, hol a részletek megtudhatók.

Kiadó lakás. Apolló-utca 28. szám alatt bármikor megtekinthető.

Új százkoronás bankjegy. Az Osztrák-Magyar Bank új százkoronás bankjegyet bocsát ki augusztus 22-én. Az új bankjegy már elkészült. Színe rózsaszínbe játszó és tulnyomó rajta az ornamentika. A bankjegy rajzát bécsi művészek készítették. A bankjegy jobbmezőjén egy női szépség mellképe látható. Az arc ezuttal nem görög allegorikus figura, amely már szinte hagyományossá vált. A nyakat fődétlenül hagyó, testhez simuló toalett sajátzerű alakot mutat. A keret stílusa magán viseli a legújabb bécsi művészi irányzat bélyegét.

Tanonc kerestetik. Kollár József könyvkereskedésében, könyvnyomdájában és könyvkötészetében fiúk tanoncul fizetéssel azonnal felvétetnek.

A szabadkai fiúnevelő intézetet Széchényi kath. fiúnevelő intézetet a gondos szülők figyelmébe ajánljuk. Lelkiismeretes felügyelet mellett a fősulyt a tanulmányi eredményre fektetik, azért az intézet tanárai a növendékekkel a napi leckéket korrepetálják s szükség szerint külön díjazás nélkül instrukciót is adnak. — Havi ellátás, tanítással együtt 80 korona. — Prospektust küld: Szabadka, VI., István-utca 79. *Koncsok Kálmán* főgimn. tanár, az intézet vezetője. 54 5-5

Sport.

Rovatvezető: Schmidt L. József.

Hogy a sportnak előbb-utóbb a fejlődés útjára kell lépnie, az bizonyos. Mert végül is az kell, hogy hassa az egész emberiséget az az immár sanctionált tudat, hogy a folyton degenerálódó nemzedékeket valami uton-módon nem csak szellemileg éppé, raffinálttá, hanem testileg is hatalmassá, edzetté kell fejleszteni. E tudatnak ébredése fogja a fejlődés útjára terelni a sportot. E tudatnak szellemi közkinccsé kell válnia. És ha ez megtörtént, akkor azokat, kik már is felfogták, megértették ezt, nem fogják lekicsinyelni, kinevetni. Ha min-

denki megéri majd az eszme mélységének felfogására, akkor a társadalom minden tagja, vállalva iparkodik majd dolgozni — velünk és már nem ellenünk.

Nem ismerem jelenleg égetőbb kérdést, mint a testnevelés fejlesztését. Ezt akarjuk mi is elősegíteni. Közkinccsé akarjuk tenni a sportot.

Hogy ezt megtehesük, a társadalom támogatására szorulunk. Terveink megvalósításához a társadalom erkölcsi és anyagi támogatásra van szükségünk.

A sort fontosságának elismerését és megbecsülését látjuk abban, hogy apatini Fernbach Károly úr, városunk és megyénk szeretett volt főispánja, a zombori sportegyletnek 1600 koronát adományozott. Vajha még számosan követnék példáját, úgy régi álmunk, modern sportpálya létesítése már csak napok kérdése lenne.

Értesítjük a tagokat és az ifjúságot, hogy az *atletikai tréningek* a korcsolyató és fenyves közötti téren naponként délután 5 órától folynak le.

Az úszó tréningeket a Gombos-féle fürdőházzal szemben naponként délután 5 órakor tartjuk. Tréning után vízipóló.

Szavazók kimutatása.

XI.

Bánát.

Könyovits Dávidra szavaztak:

- Lajos József díjnok
- Kanurits Milák házt.
- Bérics Szeptiszláv tanár
- Georgievits Szilárd fm.
- 5 Simits Ágoston irnok Titel
- Tyurits Péter fm. Öszivác
- Damjanovits Szvetozár tanár
- Komáromy Gyula p. ú. titkár
- Boksán Demeter g. kel. lelkész
- 10 Mátics Dózsics János könyvelő
- Blagojevits János tanító
- Dr. Eperjessy Béla törv. elnök
- Dr. Thurszky Zsigmond ügyész
- Dr. Gaál István ny. p. ú. titkár
- 15 Rziha Sándor törv. irnok
- Aradszky György földadónyilv.
- Gruits Dusan fm.
- Gáin Vászó mészáros
- Grózs József ügynök
- 20 Margineán Sándor tanár
- Kanurits Mladen fm.
- Demetrovics Sándor nyug. tornatanár
- Ferencsevits Radivoj fm.
- Scheer Ignác házt.
- 25 Szubotin Száva fm.
- Farkas János korcsmáros
- Mandits Illés fm.
- Zsakovacska Ilia fm.
- Répits Dusan fm.
- 30 Kanurits Milutin fm. Meghalt.
- Pakaski Miklós szatócs
- Igyuski Száva fm.
- Kanurits Milorád fm.
- Marokvasits István fm.
- 35 Schléisinger Simon keresk.
- Vrglyán Mihály nyug. őrnagy
- Matarits Péter Xavér fia fm.
- Igyuski Gavra fm.
- Józsits Vászó fm.
- 40 Sztevansev Eremia fm.
- Ovcin Kószta fm.
- Sztevansev Panta fm.
- Vaszilyevits Veszelkó szatócs
- Dusanits Drágits fm
- 45 Utvits György szatócs
- Reiner Lipót dínok
- Stenczel József díjnok Kerény
- Zsubory Lajos irnok
- Kurják Sándor fm.
- 50 Radojevits Sebő fm.
- Csicsovacska Izsa korcsmáros Cservenka
- Sztricsévits Dömötör korcsmáros

- Péits Milutin fm.
Répits Zsivkó fm.
55 Belyanszki Lázár fm.
Jaits Novák szabó
Ovezin Uros fm.
Ovezin Milos fm.
Lugumerszki Kovacsics Dusán
60 Joszits Damján fm.
Joszits Uros fm.
Kovácsics Mladen Lázár fia fm.
Kovácsics Tódor fm.
Igyuski Néca fm.
65 Igyuski Vince szatócs
Igyuski Szánkó fm.
Szótin Vladimír fm.
Kovácsics Fülöp fm.
Szekulits Mladen Péter fia fm.
70 Krizsán János díjnok
Mrgyanov Jóca fm. Ósztapár
Pávits Mátyás szatócs
Szlavkovits Vászta házt.
Igyuski Trifun fm.
75 Kunits Mladen fm.
Pávits Jakab hentes
Eöry Endre pü. titkár
Hoós Győző irnok
Gauder Mihály díjnok
80 Dusanits Dömötör fm.
Pavkov Jovan fm.
Répits Dömötör fm.
Dédits Dusán szatócs
Vukicsevit Radoszláv fm.
85 Kovacsits Vitomir fm.
Dusanits György fm.
Kovácsics Lázár Pávlov
Kubatovics János fm.
Bernhardt Károly építész
90 Másits Radoszláv ny. ezredes
Jevrits György fm.
Dusanits Izsák fm.
Vukicsevit Száva fm.
Kanurits Pája fm.
95 Kúrjak Kozsta házt.
Sztevansev Dása fm.
Kovácsics György fm.
Novák Ferenc ny. százados
Belyanszky Száva fm.
100 Moits Sándor ny. irnok
Kapetanovits Trifun házt.

(Folytatása következik.)

HIRDETÉSEK.

A Magyar Védő Egyesület hirdetése.

2. szám.

Spitzer Sándor

Magyar Védő Egyesületi tagnál a következő
magyar gyártmányú cikkek kaphatók:Asztalkendők, siffon, divatszövet,
kasánszövet, mosóárúk, szőnyeg, szal-
véták, vászonárúk pamutból és lenből.

Eladó szállás!

Szabad kézből eladom
* szállásomat, *
amely a bezdáni or-
szágút mellett, Zombor
várostól 4 kilométer-
nyire fekszik.

Kovácsits Radivoj

59-5-3 Zombor. (Bácska.)

Remek lakás,

mely áll 2 gyönyörű szobából és min-
den hozzátartozó melléképületből, már
folyó évi augusztus 1-től

kiadó!

Megtekinthető bármikor
Apolló-utca 28. szám alatt.

Jó házból egy fiú tanoncnak

felvétetik:

Metz József

fűszer-, csemege- és festékkereskedésében

ZOMBOR,

V. Szeleucse, Fehérgalamb-utca. 63-3-2

Egy szakképzett benzinmotor-kezelő

aki egyúttal mint

gépfavágó

működik,

1910. évi szeptember 1-ére kerestetik.

Előnyben részesülnek, akik **szal-
lagfűrészt forrasztáshoz és éle-
sítéshez**, valamint **electromoto-
rok** jókarban való tartásához is értenek.Ajánlatok a fizetési igények meg-
jelölésével az 61-3-3

Első zombori favágó vállalat

és tűzifakereskedéshez

Zomborba címzendők.

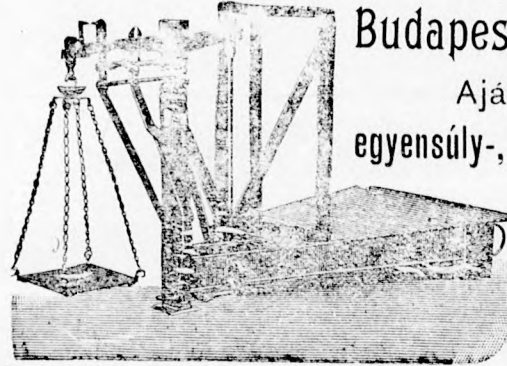
Schember C. és Fiai

cs. és kir. udvari hidmérleg- és gépgyár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 59.

Ajánlja legjobb minőségű
egyensúly-, tizedes-, tolósúly stb. rendszerű
és mindenféle

gazdasági mérlegeit.

Kimerítő árjegyzékkel
készséggel szolgál.

60-5-4

Gróf Esterházy Ferenc

uradalmi pezsgőgyára, Tata.

Forgalomba hozza az 1906-iki

Lakodalmos ✠ Áldomás ✠ Billikom

(Demi Sec)

(Sec)

(Extra Dry)

jegyű PEZSGŐIT, melyeket

kizárólag az uradalom

somlói, neszmélyi, devecseri, baji, tatai és bánhidai szőlőiben
champagne-szerűen szüretelt boraiból teljesen francia
módon készített és kiválóan jók.Zomborban kapható: Mayer István és Dörfler Antal
fűszerkereskedésében.

Vezérképviselő: KOLB LAJOS, Budapest, Barcsay-utca 6.

Telefonszám: 104-73.

46-50-19